

Bijlage B

Een Veilig thuis 2015 - 2020

**Evaluatie en beleidskader huiselijk geweld en
kindermishandeling**

**Regio Midden- en Zuid-Kennemerland en
Haarlemmermeer**

Maart 2014

Inhoudsopgave

Inleiding

Paragraaf 1. Kenschets huiselijk geweld en kindermishandeling

Paragraaf 2. Huidige structuur

Paragraaf 3. Evaluatie ‘Implementatienota beleid huiselijk geweld en kindermishandeling in de Veiligheidsregio Kennemerland 2009 t/m 2012’

Paragraaf 4. Landelijke en regionale ontwikkelingen

Paragraaf 5. Kader en ambities 2015-2020

Paragraaf 6. Financiën

Paragraaf 7. Rollen, taken en overlegstructuur binnen de regio

EEN VEILIG THUIS

Beleidskader huiselijk geweld en kindermishandeling 2015 – 2020

Inleiding

De visie op huiselijk geweld is in 2009 in de ‘Implementatienota beleid huiselijk geweld in de Veiligheidsregio Kennemerland 2009 t/m 2012’ vastgesteld door de gemeenteraad van Haarlem (centrumgemeente). De inzet in 2013 is ook op de uitgangspunten in deze nota gebaseerd en ook voor 2014 zal dit beleid worden gecontinueerd.

Per 2015 wordt de financiering van onder meer de Decentralisatie-Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) gewijzigd. Ook vereisen ontwikkelingen een aanscherping van de huidige visie.

De gemeente Haarlem heeft daarom besloten de bestaande subsidies vrouwenopvang en huiselijk geweld formeel te beëindigen per 1 januari 2015. Hiermee ontstaat de mogelijkheid het beleid opnieuw vorm te geven en daarvoor nieuwe of vernieuwde (subsidie)relaties aan te gaan, gebaseerd op de nieuwe financieringswijze.

De bestaande visie is dat geweld achter de voordeur niet acceptabel is en de inzet er op gericht is om dit te voorkómen en als het zich toch voordoet, direct in te grijpen en het geweld te stoppen. Deze visie staat nog steeds overeind, maar de ambities om dat te bereiken, zoals opgenomen in de nota uit 2009, zijn aan vernieuwing toe. De oude ambities zijn gehaald en er zijn nieuwe ontwikkelingen sinds 2009 die een plek moeten krijgen in een nieuw beleidskader.

Paragraaf 1. Kenschets huiselijk geweld en kindermishandeling

De term *huiselijk geweld* wordt meestal gebruikt voor geweld tussen (ex-)partners. In veel gevallen zijn kinderen getuige van dit geweld en als dat zo is dat wordt dat beschouwd als kindermishandeling. We kennen ook de term *geweld in huiselijke kring*: geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd ((ex-)partners, familieleden en huisvrienden. Het kan gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel geweld. Het kan (ex-)partnergeweld, eergerelateerd geweld, kindermishandeling, verwaarlozing van ouderen of geweld tegen ouders betreffen.

De definitie van *Kindermishandeling* is opgenomen in de Wet op de Jeugdzorg: ‘Elke vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.’

Als laatste de term *geweld in afhankelijkheidsrelaties*. Hieronder vallen alle vormen van geweld in huiselijke kring, maar ook om geweld in organisaties: geweld door professionals of vrijwilligers naar hun ‘cliënten’ of ‘cliënten’ naar elkaar. Het komt voor in intramurale woonvormen, peuterspeelzalen en kinderopvang, onderwijs, sportverenigingen et cetera.

In dit beleidskader hanteren we de meest ingeburgerde term: huiselijk geweld, waaronder wij alle bovengenoemde vormen/definities vatten.

Het aantal incidenten huiselijk geweld in de Veiligheidsregio Kennemerland dat door de politie is geregistreerd is gestegen van 1.388 in 2009 naar 3.205 in 2013. Dit zegt niet iets over de mate waarin huiselijk geweld vóórkomt in de regio, maar iets over de bekendheid met huiselijk geweld en de bereidheid huiselijk geweld te melden. We weten dat huiselijk geweld veel voorkomt en de stijging van het aantal meldingen is mede te danken aan het beleid van de afgelopen jaren. Het is een positieve ontwikkeling omdat het doen van een melding mogelijkheden openstelt in te grijpen en hulp te verlenen. Het instrument tijdelijk huisverbod, opgelegd door de burgemeester bij het voortduren van dreiging of geweld, bedoeld om hulp op gang te brengen, is toegenomen van 46 in 2009 naar 80 in 2012. Er wordt ook veel meer hulp verleend: het aantal informatie-, advies- en hulpvragen dat door het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) behandeld wordt is gestegen van 486 in 2009 tot 3424 meldingen in 2013 (zie voor nadere specificatie bijlage 3 specificatie cijfers SHG en AMK).

Paragraaf 2. Huidige structuur

2.1. Ketenaanpak

Huiselijk geweld is een complex probleem. Geen enkele instelling kan dit probleem alleen oppakken of oplossen: samenwerking tussen diverse organisaties is daarbij noodzakelijk. Centrale begrippen bij de aanpak huiselijk geweld zijn *ketenaanpak* en een *sluitende systeem gerichte aanpak*.

Ketenaanpak wil zeggen dat sprake is van een samenhangende aanpak die alle betrokken ketenpartners in samenwerking kunnen leveren: politie, openbaar ministerie (OM), reclassering, maatschappelijk werk, vrouwenopvang, Bureau jeugdzorg, Raad voor de Kinderbescherming, GGD en geestelijke gezondheidszorg (GGZ).

Een *sluitende aanpak* richt op alle *sporen*: slachtoffers, plegers, getuigen, gezinnen/systemen en professionele omstanders, binnen alle *functies* van de aanpak; van preventie tot en met nazorg.

In de regio zijn de volgende schakels te onderscheiden:

- De **frontoffices** die de toegang vormen tot het hulpaanbod, de Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld (ASHG) en de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling (AMK's). Het toekomstig AMHK.

- De **backoffices** bestaan uit instellingen die het meest direct bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling betrokken zijn. Deze ketenpartners bestaan uit maatschappelijk werk, Bureau jeugdzorg/bescherming, vrouwenopvang, geestelijke gezondheidszorg (GGZ), politie, Openbaar Ministerie (OM), reclassering en andere ketenpartners zoals Raad voor de Kinderbescherming.

- De **verwijzers** zijn hulpverleners in de eerste lijn (huisartsen, consultatiebureaus e.d.) die signalen van huiselijk geweld kunnen opvangen en hiermee zorgen dat de hulp op gang komt.

2.2. Regie

Voor de ketenaanpak huiselijk geweld en kindermishandeling binnen de regio (Zuid- Midden Kennemerland en Haarlemmermeer) is regie essentieel.

Er zijn er drie soorten regie te onderscheiden: beleidsregie, procesregie en casusregie.

De beleidsregie ligt bij de gemeenten. Gemeente Haarlem is centrumgemeente voor de gemeenten Zuid- Midden Kennemerland en Haarlemmermeer. In samenspraak met regiogemeenten stelt de centrumgemeente een visie op voor de regionale aanpak voor huiselijk geweld en Kindermishandeling. Deze aanpak wordt in de regiovisie vastgelegd.

Met de verantwoordelijkheid voor gemeenten om een AMHK te vormen per 01-01-2015 zijn er bovenregionaal nieuwe afspraken nodig rondom bekostiging, inzet, sturing, regie en mandaat.

De procesregie heeft tot taak er voor te zorgen dat er op iedere melding de juiste actie wordt ondernomen. De procesregisseur rapporteert ook aan de centrumgemeente over de voortgang binnen de keten. Afhankelijk van mogelijke knelpunten binnen de keten nodigt de centrumgemeente de betreffende partijen uit voor overleg naar mogelijke oplossingen.

De centrumgemeente koppelt dit terug in het regionaal ambtelijk overleg.

De procesregie ligt bij de organisatie waar de meldingen binnen komen.

Dit is momenteel het SHG (het SHG wordt per 01.01.2015 samengevoegd met het AMK tot het toekomstig AMHK).

De casusregie heeft tot taak er voor te zorgen dat het veiligheidsplan en het hulpverleningstraject, zoals dat naar voren kwam uit de triage (onderzoek), volgens plan worden uitgevoerd.

De casusregie heeft dus tot taak het gehele hulpverleningstraject van het gezins- of familiesysteem of het huishouden te volgen, tot het moment dat alle benodigde zorg-, hulp- of dienstverlening is gegarandeerd. Daarmee is de casusregisseur ook de vaste contactpersoon voor het gezins- of familiesysteem of het huishouden, die tevens een

bemiddelende rol speelt tussen gezin en hulpaanbod en die het hulpaanbod coördineert.

De keuze van de organisatie die de casusregie uitvoert, hangt af van de aard van de melding en wordt bepaald door de procesregie (momenteel het SHG, het toekomstig AMHK).

Paragraaf 3. Evaluatie ‘Implementatienota beleid huiselijk geweld en kindermishandeling in de Veiligheidsregio Kennemerland 2009 t/m 2012’

In totaal zijn in de nota huiselijk geweld 2009-2012 17 ambities opgenomen. In bijlage 1 ‘Stand van zaken ambities meerjarig beleid’ staat een overzicht van de ambities. 14 Ambities zijn gerealiseerd en 3 ambities zijn in uitvoering.

De vier belangrijkste ambities uit de nota zijn:

- het versterken van het steunpunt,
- het samenvoegen van steunpunt en crisisinterventie,
- het versterken van de vrouwenopvang en
- investeren in bewustwording, vroegsignalering en preventie.

Drie ambities zijn gehaald: de bemensing van het steunpunt is uitgebreid, het steunpunt en de crisisinterventie zijn bij één organisatie ondergebracht en met voorlichting en trainingen is de deskundigheid van professionals bevorderd. Ook is meermaals een regionale bewustwordingscampagne gevoerd.

Bij de ambitie *versterken vrouwenopvang* blijft de bezettingsgraad aandacht vragen. Deze is boven de 95%. De uitbreiding met 1 plek in de loop van 2011 heeft dit niet opgelost. Daarom wordt ingezet op twee soorten oplossingen:

- Verminderen instroom door uitbreiding aantal aansluitingen AWARE (‘noodknop’) waardoor mensen thuis kunnen blijven wonen en door extra aandacht voor risicotaxatie: alleen residentieel opnemen als er echt gevaar is dat niet ambulante opgelost kan worden.

- Vergroten uitstroom / doorstroom door in overleg tussen gemeente en woningbouwcorporaties het aantal contingenten te vergroten. De contingentenregeling wordt medio 2014 geëvalueerd.

Er is discussie over de ambitie het aantal plaatsen vrouwenopvang verder uit te breiden. Een alternatief kan liggen in de ambulante ondersteuning. Aan Blijf (uitvoerder van de vrouwenopvang) en andere partners in het veld wordt gevraagd om met constructieve ideeën te komen om meer in te zetten op ambulante ondersteuning.

Voor de hoge bezettingsgraad in de Vrouwenopvang heeft Blijf ook een voorstel voorgelegd voor bovenregionale financiering (verschillende scenario’s) door meerdere centrumgemeenten (Alkmaar, Haarlem, Amsterdam, Zaanstad, Almere en Hilversum). Dit is geen voorstel voor het ambulante organiseren van ondersteuning, maar een pleidooi voor gezamenlijke financiering van de keten van vrouwenopvang. Bestuurlijk zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2014 hierover een standpunt worden ingenomen.

In de ambities staat ook de *uitbreiding van het gebruik van het instrument huisverbod* opgenomen. De regio maar ook de landelijke overheid is positief over dit instrument. Het huisverbod (THV) biedt een time-out in een geval van huiselijk geweld, heel snel na het plaatsvinden van de crisis/escalatie. Mensen zijn dan vaak nog onder de indruk van het gebeurde en zijn sneller bereid hulpverlening te accepteren.

Sinds medio 2011 voert het SHG de crisisinterventie en het casemanagement gedurende het huisverbod uit. Gedurende 1 jaar na afloop van het THV monitort het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) het plan van aanpak voor het gezin.

Om de negatieve spiraal te doorberekenen wordt bij een THV ook ingezet op hulpverlening aan de uithuisgeplaatste. Betrokkenen worden door het SHG toegeleid naar passende hulpverlening, denk hierbij aan verwijzing naar de volwassen/forensische GGZ (De Waag, Palier of Lorentzhuis).

Ook wordt door Reclassering een terugvalpreventieprogramma geboden.

De verbinding tussen de straf- en zorgketen is hierdoor aanzienlijk verbeterd. Hierbij heeft drang de voorkeur maar indien noodzakelijk kan dwang ingezet worden.

Het Rijk heeft gepleit voor het meer preventief opleggen van het huisverbod. De burgemeesters in de regio hebben besloten meer te werken met proactieve huisverboden (ook als er sprake is van kindermishandeling). Het aantal huisverboden is in 2013 licht afgenomen ten opzichte van het jaar daarvoor. Om de oorzaak te achterhalen gaan wij hierover met de betreffende ketenpartners (politie en het SHG) in gesprek.

In de Implementatienota 2009 is ook opgenomen een *klanttevredenheidsonderzoek* en een *evaluatie van de effectiviteit van de keten* te doen. In 2011 en 2012 is door een extern bureau de effectiviteit van de aanpak en de klanttevredenheid over de inzet van het steunpunt en de politie onderzocht. Uit beide aspecten komt een positief beeld naar voren. Er worden een aanbeveling gedaan de werkwijze van de casuoverleggen te optimaliseren. De aanbeveling is door de stuurgroep zorgketen huiselijk geweld overgenomen en het toekomstig steunpunt (AMHK) heeft de opdracht de keten te optimaliseren (procesregie).

Paragraaf 4. Landelijke en regionale ontwikkelingen

Sinds de vaststelling van de Implementatienota 2009 zijn er de nodige ontwikkelingen die een plek moeten krijgen in het nieuwe beleidskader.

4.1. Centrumgemeente

22 januari 2014 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uitsluitel gegeven over de toekomst van de centrumgemeente-constructie. De centrumgemeente-constructie blijft in ieder geval tot 01-01-2017 gehandhaafd. Bij het opstellen van het nieuwe beleidskader gaan wij hier van uit. In het kader van de ontwikkelingen van het AMHK wordt de regierol opnieuw onderzocht.

4.2. Positie Steunpunt Huiselijk Geweld

Het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en het Advies en Meldpunt Kindermishandeling worden per 1 januari 2015 samengevoegd tot het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK).

Het SHG is met de inwerkingtreding van de Wet Verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (hierna Wet Meldcode) op 1 juli 2013 een wettelijk advies- en meldpunt voor alle vormen van huiselijk geweld geworden. Dit houdt in dat het SHG een wettelijke basis heeft om meldingen van huiselijk geweld aan te nemen, te registreren, te onderzoeken, te beoordelen of hulp noodzakelijk is en zo nodig de toeleiding naar deze hulp te organiseren.

In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning is het meldrecht opgenomen voor beroepskrachten in alle sectoren als zij een vermoeden van huiselijk geweld willen melden bij het SHG. Veel organisaties hebben inmiddels aandachtsfunctionarissen en zijn klaar om volgens de Wet Meldcode te gaan werken.

4.3. Aantallen

De aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling werpt zijn vruchten af. De ketenpartners werken steeds meer samen en de effecten van het beleid zijn merkbaar voor zowel professionals als voor de burgers die betrokken zijn bij huiselijk geweld. Dit blijkt onder andere uit de flinke toename van meldingen binnen het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG).

Binnen de huidige prestatieafspraken kunnen binnen het SHG niet direct alle meldingen worden afgehandeld. Inmiddels is besloten te werken met prioritering. Dit houdt in dat het steunpunt bepaalde meldingen met voorrang oppakt en bepaalde meldingen niet of later behandelt, afhankelijk van het veiligheidsrisico / de kans op recidive. Om goed te kunnen prioriteren worden alle meldingen nagebeeld. Voor 2014 is het budget voor het steunpunt verhoogd om de wachtlijst te minimaliseren. Wij monitoren de komende jaren het toepassen van de bovengenoemde prioritering.

Ook is de verwachting dat de invoering van de Wet Meldcode leidt tot een toename van meldingen. De wet verplicht alle beroepskrachten die werken met volwassenen, ouders en/of kinderen om bij vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling te werken met een meldcode. Onderzoek geeft aan dat professionals die een meldcode gebruiken, 2 tot 3 keer zo vaak overgaan tot handelen dan professionals die geen meldcode hanteren. Het gaat hierbij niet om een meldplicht, maar om een meldrecht voor professionals. De komende jaren monitoren wij het effect van de invoering van de Wet Meldcode.

4.4. Transitie Jeugdzorg

De Jeugdzorg zal per 2015 naar de gemeente gedecentraliseerd worden. De verantwoordelijkheid voor en financiering van alle jeugdzorg wordt overgedragen van provincie naar gemeenten.

Deze decentralisatie heeft veel raakvlakken met de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals de samenvoeging van het Steunpunt Huiselijk Geweld met het Advies en Meldpunt Kindermishandeling. In het vastgestelde beleidskader 'Samen voor jeugd' is dit in de bijlage over specialistische zorg beschreven (bijlage 2).

Het SHG voert nu twee pilots uit, gericht op een meer geïntegreerde aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit heeft al geleid tot een verbeterde werkwijze en samenwerkingsafspraken, en snellere doorlooptijden. Binnen het steunpunt is de expertise op kindveiligheid toegenomen.

4.5. Multidisciplinair kindercentrum (MDCK)

Sinds 28 november 2011 vindt er een wekelijks casusoverleg plaats. Dit is een multidisciplinair team van specialisten op het terrein van kindermishandeling. Hierin staat het kind en/zijn gezin centraal i.p.v. de werkwijze van instanties centraal. Hulpverlening en justitie werken in dit expertteam integraal samen. Snelheid van handelen en de veiligheid van het kind staan voorop omdat iedere dag dat een kind mishandeld, misbruikt of verwaarloosd wordt, er één te veel is.

Groot voordeel is dat een kind niet iedere keer hetzelfde verhaal opnieuw hoeft te vertellen. Een kind (en zijn/haar gezin of netwerk) kan op 1 plek terecht.

De ambitie van het MDCK is te werken met dagelijks team dat een ingewikkelde casus direct op kan pakken en kan uitvoeren.

Wij werken met de partners (jeugdzorg, jeugd-GGZ, volwassen GGZ, SHG, Spaarneziekenhuis, politie en justitie) aan de realisatie hiervan en verwachten dat in de zomer van 2014 de partners in het MDCK in 1 pand met elkaar samenwerken.

De positie van het MDCK binnen de ketenaanpak werken wij uit binnen de vorming van het toekomstige AMHK.

4.6. Aanpak Ouderenmishandeling

Ouderen die afhankelijk zijn geworden van de zorg van anderen, of dat nu familie is, professionals of vrijwilligers, dienen zich veilig te voelen én moeten veilig te zijn. Helaas is daar lang niet altijd sprake van. Er komen nog altijd veel misstanden tegen ouderen in afhankelijkheidsrelaties voor in onze samenleving en deze worden vaak niet gemeld. Binnen het SHG is het meldpunt ouderenmishandeling ondergebracht en is een aandachtsfunctionaris aangesteld met als specialiteit ouderenmishandeling. Deze geeft voorlichting, advies en consultatie. Ook dit resulteert in een stijging van het aantal meldingen.

Om financiële uitbuiting (ook een vorm van ouderenmishandeling) tegen te gaan is in deze regio een pilot gestart om deze specifieke vorm tegen te gaan. Hierin streven wij er naar afspraken te maken met regionale partijen zoals de Koninklijke Notariële Broederschap en de bankensector. Doelstellingen zijn het verbeteren van de signalering van financiële uitbuiting van ouderen en effectief ingrijpen bij misstanden. De uitvoering loopt tot eind 2014.

4.7. Voorkomen misbruik

In de gemeente Haarlem worden instellingen waar vrijwilligers actief zijn die werken met kinderen en/of mensen met een verstandelijke beperking geïnformeerd en voorgelicht over het belang van het vragen van een verklaring omtrent het gedrag (VOG) van deze vrijwilligers. De gemeente heeft om dit te stimuleren een regeling die het mogelijk maakt de kosten daarvan te vergoeden.

De gemeente Bloemendaal informeert haar vrijwilligersorganisaties over Veilig Vrijwilligerswerk en organiseert hierover training, ondersteuning en advies via de Vrijwilligerscentrale. Tot nu toe is er nog geen regeling in Bloemendaal voor het vergoeden van de kosten van een VOG.

In de gemeente Zandvoort wordt voor vrijwilligers die werken met kinderen (die gefinancierd worden vanuit het gemeentelijk gefinancierde Welzijnswerk) een VOG aangevraagd. De gemeente Zandvoort onderzoekt of dit uitgebreid kan worden naar kwetsbare doelgroepen (zoals dementerenden).

In overige regiogemeenten (waaronder Heemstede en Velsen) zijn voor zover bekend nog geen specifieke regelingen.

4.8. Verbinding met strafrechtketen, ZSM

De functie van “Linking pin” tussen zorg- en strafrechtketen, is aan het SHG toebedeeld en krijgt vorm in de samenwerking tussen SHG en politie Kennemerland. Tot medio 2013 nam het SHG ook deel aan het wekelijks Justitieel Casus Overleg Huiselijk Geweld (JCO HG) in het Veiligheidshuis. Relevante informatie uit de zorgketen die van belang is voor strafrechtelijke afdoeningen werden door de deelnemers aan het JCO HG in GCOS¹ gezet en besproken tijdens het overleg. Het doel was om tot een sluitende en geïntegreerde aanpak voor alle betrokkenen te komen.

Met de start van ZSM² is het JCO in het Veiligheidshuis medio 2013 echter opgeheven. Inmiddels worden door het OM de meeste huiselijk geweld zaken via ZSM afgedaan. ZSM staat voor: Zo Snel, Slim, Selectief, Simpel, Samen en Samenlevingsgericht mogelijk. Het Openbaar Ministerie (OM) werkt aan een snelle afhandeling van veelvoorkomende criminaliteit. Politie, OM, Reclassering, Slachtofferhulp Nederland en de Raad voor de Kinderbescherming pakken met de ZSM-werkwijze veelvoorkomende criminaliteit Samen op Snelle, Slimme, Selectieve, Simpele en Samenlevingsgerichte wijze aan. ZSM is een landelijke werkwijze om het proces van beoordelen, straffen en uitvoeren in elkaar te schuiven. In de ZSM-werkwijze wordt na aanhouding van de verdachte zo spoedig mogelijk een beslissing genomen over het afdoeningstraject.

Omdat het SHG tot voor kort (nog) niet betrokken was bij ZSM, is ook de functie van linking-pin die het SHG vervult onder druk gezet. In 2013 is door zowel SHG als Veiligheidshuis flink geïnvesteerd in het verbeteren van de aansluiting tussen SHG en ZSM en in het maken van goede werkafspraken.

Inmiddels heeft het SHG een meer centrale rol gekregen. Het SHG krijgt dagelijks alle meldingen, incidenten en aangiften door van de politie. Na verrijking van de beschikbare informatie vindt een triage (onderzoek) plaats en wordt een voorlopig plan van aanpak gemaakt. Zaken kunnen door het SHG worden opgepakt, worden doorgezet naar bureau Jeugdzorg (BJZ) of in gezamenlijkheid met BJZ worden opgepakt. In voorkomende gevallen worden zaken volgens criteria toegeleid naar het MDCK, besproken in een van de subregionale zorgoverleggen HG of toegeleid naar het Veiligheidshuis.

Ook is in het laatste evaluatiegesprek tussen ZSM en Veiligheidshuizen voor de aanpak huiselijk geweld afgesproken dat de reclassering een actievere rol kan nemen in het doorgeleiden van complexe zaken naar het Veiligheidshuis. In principe wordt in elke huiselijk geweldzaak een rapportage aangevraagd door het OM bij de reclassering. Op basis van die rapportage kan de reclassering besluiten een zaak in te brengen bij het Veiligheidshuis om zo tot een gezamenlijk advies van de partners aan het OM te komen.

Vanaf oktober 2013 wordt het SHG bovendien - voorlopig alleen op werkdagen - geraadpleegd vanuit ZSM over verdachten, het ingezette hulpverleningsplan en advies voor de strafrechtelijke afdoening. Het OM heeft een routekaart HG en KM (kinder mishandeling) ontwikkeld waarin de afspraken met SHG's vastgelegd zijn.

---

¹ Getronics Casus Ondersteunend Systeem

² Factsheet van het Openbaar Ministerie

Met bovenstaande werkwijze is in principe gedekt dat elke (complexe) zaak door betrokken organisaties gezamenlijk wordt aangepakt dan wel afgestemd.

Paragraaf 5 Kader en ambities 2015-2020

De visie op huiselijk geweld uit 2009 is onverminderd actueel en wordt gehandhaafd.

‘Geweld achter de voordeur is niet acceptabel. De inzet van het beleid van Haarlem en de regiogemeenten is daarom huiselijk geweld te voorkómen en, als het zich toch voordoet, direct in te grijpen en het te stoppen.’

De missie uit 2009 blijft grotendeels overeind. Er is inmiddels veel bereikt en de missie is behoud daarvan, aangevuld met nieuwe uitdagingen.

‘Haarlem en de regiogemeenten zetten de bestaande effectieve bestrijding van huiselijk geweld met de integrale, regionale, systeemgerichte aanpak voort. De gemeenten houden de verantwoordelijkheid de randvoorwaarden voor een adequate preventie en aanpak van huiselijk geweld mogelijk te behouden en te blijven investeren in draagvlak en samenwerking bij professionals, vrijwilligers en burgers.

De bestaande aanpak wordt verbeterd door integratie van het Steunpunt Huiselijk Geweld en het Advies en Meldpunt Kindermishandeling tot één Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK). De keten en de aansluiting bij bestaande structuren wordt geborgd. Er is voldoende aandacht voor alle soorten huiselijk geweld, inclusief ouderenmishandeling. Op alle meldingen wordt actie ondernomen, met inachtneming van het veiligheidsrisico.’

In het beleidskader ‘Samen voor jeugd’ is de visie voor het geïntegreerde steunpunt huiselijk geweld en kindermishandeling vastgesteld.

‘Het AMHK vormt de toegang/frontoffice voor advies, consult en melding op gebied van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, daarnaast doen zij aan de hand van vraagverheldering, screening en triage met partners een voorstel voor een initieel plan van aanpak. Indien nodig wordt er, tijdelijk, hulpverlening nabij het gezin/huishouden ingeschakeld en/of onderzoek verricht naar de melding. Het AMHK is regisseur, tot de hulp lokaal (bij het wijkteam) of bij de gecertificeerde instelling belegd is. Zij sturen op een vasthoudende aanpak met een duurzame borging in het systeem. Uitvoering van preventieve maatregelen en voorlichting voor inwoners gebeurt vanuit het lokale veld.’

Wij vertalen die visie en missie in de volgende ambities voor de periode 2015-2020. Daarbij aangetekend dat in de afgelopen periode vanaf 2009 veel is bereikt. De primaire ambitie is deze resultaten te behouden. Nieuwe ambities komen voort uit de evaluatie en uit nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen.

De ambities dragen bij aan de doelstelling het aantal slachtoffers van huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling en andere vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties te verminderen, en als het toch voorkomt de gevolgen zo beperkt mogelijk te houden, door tijdig te signaleren en vroegtijdig en adequaat in te grijpen.

De uitwerking van onderstaande ambities zal plaatsvinden in verder overleg met de betrokken partners. De gemeenten geven met de ambities aan welke doelen zij willen bereiken, de instellingen kunnen vanuit hun professionaliteit op het beleidsterrein het beste aangeven hoe deze doelen bereikt kunnen worden. In de uitwerking zullen afspraken worden opgenomen over het meten van de resultaten, niet alleen met aantallen maar ook met cijfers over klanttevredenheid en bekendheid.

a. Het Steunpunt Huiselijk Geweld en het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling worden samengevoegd.

Per 1 januari 2015 is er een Advies- en Steunpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Een werkgroep om dit te realiseren is al aan de slag.

b. De druk op capaciteit van de Vrouwenopvang vermindert.

De druk op de bezettingscapaciteit van de vrouwenopvang verminderen met efficiënte oplossingen. Oplossingsrichtingen kunnen zijn uitbreiding van het aantal plaatsen, vermindering van de instroom (ambulante zorg) en het verbeteren van de uitstroom. Na uitstroom zal ook geïnvesteerd worden in verbetering van begeleiding (nazorg) om terugval te voorkomen.

c. Het ontstaan van wachtlijsten voor de behandeling van meldingen bij het steunpunt wordt voorkomen.

De aanpak huiselijk geweld leidt tot een flinke toename van het aantal meldingen bij het Steunpunt Huiselijk Geweld. Wachtlijsten bij de behandeling van meldingen moeten zoveel mogelijk voorkomen worden. Oplossingsrichtingen kunnen liggen in de capaciteit van het Steunpunt en in prioritering van meldingen, waarbij veiligheidsrisico's een belangrijk afwegingskader vormt.

d. De ketenaanpak wordt verder geoptimaliseerd.

Er wordt vorm gegeven aan de aanbeveling uit de evaluatie de werkwijze van de casusoverleggen te optimaliseren. De aanbeveling is door de stuurgroep zorgketen huiselijk geweld overgenomen en het toekomstig steunpunt (AMHK) heeft de opdracht de keten te optimaliseren (procesregie).

Er is in de ketenaanpak speciale aandacht voor het MDCK en voor de aansluiting tussen crisiszorg voor jeugdigen en de aanpak van huiselijk geweld wordt geborgd. Zie hiervoor het beleidskader 'Samen voor jeugd': Crisiszorg en Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

e. De aanpak van ouderenmishandeling wordt verbeterd.

Wij continueren de huidige extra inzet op de aanpak van ouderenmishandeling. Wij willen extra inzetten op vroegsignalering en preventie waaronder het ontlasten van de overbelaste mantelzorger (dit is immers een hoog risicofactor voor huiselijk geweld). Daarnaast willen wij extra investeren in het tegengaan en ingrijpen bij financiële uitbuiting van ouderen.

f. Investeren in preventie, bewustwording en vroegsignalering.

Preventie van huiselijk geweld, bewustwording dat het in al zijn vormen niet acceptabel is en vroegsignalering van problemen zijn ook in de komende jaren belangrijk. De inzet op deze terreinen moet wel specifiekere worden en meer gericht zijn op doelgroepen met een hoger risico op het vóórkomen van huiselijk geweld en/of zich specifiekere richten op wijken, buurten of organisaties waar dit meer voorkomt. Hierbij is ook van belang om de expertise op het gebied van Huiselijk Geweld binnen de sociale wijkteams te verstevigen.

De Wet Meldcode is ook een instrument. De gemeente ziet toe op de naleving.

g. Recidive van huiselijk geweld vermindert.

Een nulmeting (2011) geeft aan dat in een derde van de meldingen sprake is van recidive. Er komt in de aanpak van huiselijk geweld meer aandacht voor de huiselijk geweld problematiek in het hele gezin inclusief de dader (systeemgerichte aanpak) om transgenerationale overdracht te voorkomen.

h. Het gebruik van het preventieve instrument tijdelijk huisverbod wordt gestimuleerd.

De politie kan bij een melding huiselijk geweld met een risico-inventarisatie bepalen of de burgemeester geadviseerd moet worden een tijdelijk huisverbod op te leggen. Het gebruik van dit instrument wordt gestimuleerd, ook om het in te zetten bij vormen van huiselijk geweld waarin dat nog niet zo vanzelfsprekend is. Denk bijvoorbeeld aan kindermishandeling, seksueel geweld en ouderenmishandeling.

Paragraaf 6. Financiën

6.1. Huidig financieel kader

Centrumgemeente Haarlem krijgt via de doeluitkering Vrouwen opvang (DU VO) jaarlijks een bedrag van het rijk. Dit bedrag is bedoeld voor de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling voor de hele regio waarvoor Haarlem centrumgemeente is. Voor 2014 is dat een bedrag van € 2.795.457,-. Daarnaast financiert de gemeente Haarlem €119.561,- voor de ondersteunende begeleiding binnen de vrouwenopvang (Blijf). In totaal betekent dit voor de uitvoering 2014 een budget van €2.915.018,-.

22 januari 2014 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uitsluitel gegeven over het nieuwe verdeelmodel voor de decentralisatieuitkering per 01-01-2015.

Vanaf 2015 wordt de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DU/VO) verdeeld op grond van een objectieve verdeelsleutel (in plaats van op historische gronden). Gevolg is dat een deel van het geld verschuift naar andere delen van het land. Centrumgemeente Haarlem is voordeelgemeente.

Voor een zachte landing verloopt de herverdeling fasegewijs in drie jaar tijd van 2015 tot en met 2017. Dat wil zeggen dat de nadeelgemeenten in het eerste jaar nog geen geld inleveren. In het tweede jaar leveren ze een derde deel van de korting in en in 2017 wordt de korting volledig doorgevoerd. Dit wordt bekostigd door het inzetten een knelpunten-pot.

Naar verwachting komt de decentralisatieuitkering voor 2015 uit op €2.871.185,- (in de meicirculaire 2014 worden de bedragen definitief vastgesteld).

Jaarlijks wordt namens de regio een uitvoeringsnota door het college van B&W van Haarlem vastgesteld met daarin de verdeling van de middelen over de verschillende uitvoerende organisaties.

Voor het AMHK wordt niet enkel aanspraak gemaakt op de middelen vanuit de DU-vrouwenopvang bestemd voor HG, maar dienen de gemeenten een deel van de middelen die door de decentralisatie Jeugdzorg beschikbaar komen te bestemmen voor het AMHK (voormalige middelen voor het AMK). Een uitwerking van de begroting voor het AMHK volgt. Afhankelijk van de afspraken tussen gemeenten kan dit binnen een uitvoeringsnota vastgelegd worden.

6.2. Inkoop na 2015

Het huidige Implementatieplan beleid huiselijk geweld en kindermishandeling in de Veiligheidsregio Kennemerland inclusief financieel kader heeft een looptijd tot eind 2014.

Eind 2013 was nog niet bekend hoe het nieuwe verdeelmodel voor de DU VO eruit zou gaan zien en was onbekend welk budget beschikbaar zou zijn met ingang van 2015. Daarnaast is er voor de langere termijn nog onzekerheid over de centrumgemeentefunctie. Dit heeft ertoe geleid dat eind 2013 de subsidies met de huidige partners in het kader van de aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling met ingang van 2015 zijn beëindigd.

De beëindiging van de huidige subsidieafspraken maakt het mogelijk aan te sluiten bij de veranderingen in het sociale domein, met name de decentralisatie Jeugdzorg (met name de vorming van het AMHK). Ook biedt het opzeggen van de huidige subsidierelaties de mogelijkheid om mogelijk nieuwe accenten in prestaties van onze huidige partners aan te brengen.

Hierbij kan o.a. gedacht worden aan prestaties die gericht zijn op vermindering recidive, het stoppen van transgenerationele overdracht, meer inzet van ambulante zorg, verbetering aanpak ouderenmishandeling en preventie gericht op risicowijken.

De komende maanden wordt de uitvraag voor 2015 verder uitgewerkt. Uiteraard worden de huidige partners hierbij betrokken.

Paragraaf 7. Rollen, taken en overlegstructuur binnen de regio

7.1. Rollen, taken en verantwoordelijkheidsverdeling

Haarlem heeft voor de regio bestaande uit Haarlemmermeer, Zuid- en Midden-Kennemerland de functie van centrumgemeente. Dat betekent dat Haarlem het budget uit de DU VO ontvangt en mede namens de regiogemeenten bestemt. Voor de regiogemeenten is het een vanuit het rijk verplicht mandaat aan de centrumgemeente. Het is wel de plicht en het recht van regiogemeenten om te signaleren of de taakuitvoering door de centrumgemeente voldoende is. Als regiogemeenten van oordeel zijn dat de taakuitvoering door de centrumgemeente onvoldoende is, dan kunnen zij dit naar het rijk opschalen.

De centrumgemeente heeft beleidsregie. Dat betekent dat de centrumgemeente beleid maakt en een regionale aanpak ontwikkelt. Dit doet zij in samenspraak met de regiogemeenten, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Het beleidskader wordt door de gemeenteraad van de gemeente Haarlem vastgesteld. De regiogemeenten nemen kennis van de voorstellen en hoeven er niet mee in te stemmen.

De centrumgemeenterol is deels in strijd met de decentralisatie. Dit komt het meest nadrukkelijk naar voren bij de oprichting van het AMHK. Afspraken over budgetbestemming en beleidsregie worden nog gemaakt.

7.2. Huidige overlegstructuur

Centrumgemeente Haarlem organiseert maandelijks een ambtelijk regionaal overleg over het beleid, de financiering en uitvoering van het Implementatieplan beleid huiselijk geweld en kindermishandeling. In dit overleg worden beleidsvoorstellen, uitvoeringsnota's en andere lopende zaken voorgelegd en besproken.

Wijzigingen in beleidskaders worden via het regionale portefeuillehoudersoverleg ook bestuurlijk voorgelegd. Deze werkwijze werkt in de praktijk naar tevredenheid.

Voor de vorming van het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK) worden nog afspraken gemaakt over de overlegstructuur en de consequenties voor de inkoop (c.q. subsidie) vanaf 01.01.2015.

Bijlage 1. Stand van zaken ambities meerjarig beleid

In de tabel hieronder wordt kort weergegeven wat per ambitie de stand van zaken is met eventuele opmerkingen.

Ambities meerjarig beleid	Stand van zaken	Opmerkingen
1. Uitbreiding professionele bemensing van het SHG Kennemerland naar 8 uur per werkdag	Gerealiseerd per 1 september 2010	
2. Realiseren van gegevensuitwisseling tussen het SHG Kennemerland en de politie	Gerealiseerd per 1 september 2009	
3. Invoeren van regie op casusniveau van alle signalen van huiselijk geweld vanaf 2010 door het SHG Kennemerland	Gerealiseerd per 1 juli 2011	De uitvoerder van het SHG nieuwe stijl (Kontext/Meerwaarde/SMD) is vanaf 1 juli 2011 met de gevraagde dienstverlening gestart. Onderdeel van de dienstverlening is het uitvoeren van de regie op casusniveau van 150 cases.
4. Samenvoegen van de functie van SHG Kennemerland en van Crisisinterventie en Casemanagement in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod in één organisatie m.i.v. 2010	Gerealiseerd per 1 juli 2011	
5: Bekostiging van uitbreiding van het gebruik van het huisverbod en van uitbreiding van het vergroten van het aantal preventief opgelegde huisverboden	Gerealiseerd per medio oktober 2012	Toename in aantal huisverboden is gerealiseerd door wijziging in werkafspraken met ketenpartners. In 2013 zal tevens onderzocht worden in hoeverre het preventief opleggen van huisverboden kan ingezet worden bij kindermishandeling.
6. Vereenvoudiging toegang vrouwenopvang	Gerealiseerd	Door afspraken te maken met politie en Steunpunt Huiselijk Geweld over de plaatsing in de vrouwenopvang (met name de noodbedvoorziening).
7. Knelpunt van een bezettingsgraad van meer dan 95% bij de vrouwenopvang oplossen in combinatie met de ambitie van een heldere financieringsstructuur (ambitie 8)	In uitvoering	De bezettingsgraad blijft zeer hoog (> 95 %) en zal door (beperkte) uitbreiding van het aantal plaatsen niet afnemen. Uitbreiding is een lange-termijnoplossing. Om de bezettingsgraad op korte termijn niet nog meer te laten stijgen is in 2010, 2011, 2012 en 2013 ook extra ingezet op: - uitbreiding aantal aansluitingen AWARE ("noodknop") waardoor mensen thuis kunnen blijven wonen (minder instroom); - extra aandacht door de Vrouwenopvang aan risicotaxatie (alleen residentieel opnemen als er echt gevaar is dat niet ambulantly opgelost kan worden).
8. Komen tot een kostprijsberekening voor de vrouwenopvang	Gerealiseerd	
9. Gebaseerd op de nieuwe kostprijsberekening maken van nieuwe prestatieafspraken met Blijf Groep en	In uitvoering	Zie ambitie 7.

vergroting van het aantal beschikbare plaatsen vrouwenopvang voor de regio Kennemerland		
10. Zicht krijgen op de prestatieafspraken tussen gemeenten en Slachtofferhulp en eventueel op lokaal niveau maken van nieuwe afspraken	Gerealiseerd	
11. Zicht krijgen op de prestatieafspraken tussen gemeenten en overige instanties waarmee de gemeente een subsidierelatie heeft en eventueel op lokaal niveau maken van nieuwe afspraken	Gerealiseerd	
12. Uitbreiding van de deskundigheidsbevordering ten aanzien van signalering van huiselijk geweld. In deze deskundigheidsbevordering prioriteit geven aan: huisartsen en artsen/verpleegkundigen en medewerkers op de spoedeisende hulp ziekenhuizen, medewerkers verslavingszorg en medewerkers betrokken bij ouderen	Gerealiseerd	Vanaf eind 2010 en verder doorlopend in 2012 is deskundigheidsbevordering huiselijk geweld gegeven door middel van voorlichting (aan huisartsen, verloskundigen en fysiotherapeuten) en door middel van trainingen (overige groepen professionals zoals onderwijs, welzijn, kinderopvang, verslavingszorg, GGZ etc). Inmiddels zijn veel professionals getraind.
13: Ondersteuning van de landelijke campagne 'nu is het genoeg' in de regiogemeenten (ontwikkeling campagnemateriaal en het faciliteren van de campagne)	Gerealiseerd	13 april 2011 is de nieuwe regionale bewustwordingscampagne in de regio Kennemerland verspreid /onder de aandacht gebracht. In 2011 , 2012 en 2013 is deze campagne herhaald.
14. Mogelijk maken van de preventieprogramma's 'Loving me, loving you' en 'Van huis uit/Tulpenveld' door een regionale projectaanvraag op te stellen	Gerealiseerd	Beide programma's zijn in 2010 gestart en lopen door in 2011. In 2012 is incidenteel een vervolg gegeven aan Loving me, loving you. Medio halverwege 2013 is dit programma afgerond.
15. Samenvoeging van bestaande convenanten tot één convenant voor alle ketenpartners in de hulpverlening over zowel de taken, rolverdeling en samenwerking als over de registratie en monitoring en gegevensuitwisseling per 1 januari 2010	Gerealiseerd	
16. Aansluiting houden bij de ontwikkeling van de aanpak kindermishandeling en de rol voor de gecombineerde functie van SHG Kennemerland en crisisinterventie/casemanagement als spin in het web bij huiselijk geweldzaken. Het streven is om dubbelingen te voorkomen	In uitvoering	Met de aanpak kindermishandeling worden de volgende zaken gemeenschappelijk voorbereid: - netwerk aandachtsfunctionarissen kindermishandeling/huiselijk geweld. - invoering van de meldcode km/hg in 2013 (in ontwikkeling) - anticiperend op de decentralisatie Jeugdzorg - anticiperen op samenvoeging AMK-SHG - participatie binnen pilot multidisciplinair centrum kindermishandeling (MDCK).
17. Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek in 2011	Gerealiseerd	Het klanttevredenheidsonderzoek is eind 2011 uitgevoerd in combinatie met een onderzoek naar de effectiviteit van de ketenaanpak huiselijk geweld (Bureau Beke)

Bijlage 2. Crisiszorg en Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling

(Uit ‘Samen voor jeugd’ Beleidskader)

Het Advies en Meldpunt Kindermishandeling wordt samen met het Steunpunt Huiselijk Geweld geïntegreerd een nieuwe organisatie, het Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK).

Het is bestemd voor:

- burgers van 0 tot 100 jaar die te maken hebben (gehad) met een vorm van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit kan gaan om kindermishandeling, geweld tussen (ex)partners maar ook om bijvoorbeeld ouderenmishandeling en eergerelateerd geweld.
- professionals voor informatie, advies of consultatie over vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- met de recente Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geldt voor beide doelgroepen ook het kunnen doen van meldingen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

De crisiszorg richt zich op jeugdigen van 0 tot 23 in een crisissituatie met betrekking tot ernstige opvoed- of opgroei-problematiek en/of psychiatrische problematiek (verkend wordt hoe uitbreiding naar/samenwerking met de volwassenencrisiszorg kan plaatsvinden). Het gaat om situaties waarin er:

- gevaar is voor zelfdoding bij jeugdige (J-GGZ)
- jeugdige een psychose heeft (J-GGZ)
- jeugdige verwaarloosd dreigt te worden of wordt of zich in onveilige situatie bevindt (jeugdzorg)
- een duidelijke aanwijzingen is voor seksueel misbruik en/of lichamelijke mishandeling (jeugdzorg)

Op de crisisdienst voor jeugdigen wordt een beroep gedaan, door jeugdigen, ouders of verwijzers (huisarts, of andere professional).

Er moet voldoende crisiszorg beschikbaar zijn die direct na een crisissituatie ingezet kan worden. Het gaat dan bijvoorbeeld om ambulante spoedeisende hulp, Families First of psychiatrische zorg. Ook moet voldoende crisisopvang beschikbaar zijn.

Samen met de zorgaanbieders wordt een beweging ingezet naar maar samenwerking/samenvoeging ten aanzien van de huidige plaatsen (integrale crisiszorg jeugd en opvoedhulp, JGGZ en LVB) en naar een ombouw van crisisplaatsen in instellingen naar plaatsen in crisisgezinnen en naar integrale ambulante spoedhulp.

Visie

Het AMHK vormt de toegang/frontoffice voor advies, consult en melding op gebied van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, daarnaast doen zij aan de hand van vraagverheldering, screening en triage met partners een voorstel voor een initieel plan van aanpak. Indien nodig wordt er, tijdelijk, hulpverlening nabij het gezin/huishouden ingeschakeld en/of onderzoek verricht naar de melding. Het AMHK is regisseur, tot de hulp lokaal (bij het wijkteam) of bij de gecertificeerde instelling belegd is. Zij sturen op een vasthoudende aanpak met een duurzame borging in het systeem. Uitvoering van preventieve maatregelen en voorlichting voor inwoners gebeurt vanuit het lokale veld.

Binnen het AMHK worden in ieder geval de volgende functies en bevoegdheden belegd:

- Advies en consult
- Melding
- Onderzoek
- Bevoegdheid om gegevens op te vragen over betrokkenen zonder medeweten van betrokkenen
- Toeleiding tot hulp (indien van toepassing)
- In kennis stellen van de Raad voor de Kinderbescherming(RvdK) of politie (indien van toepassing)

- Terugkoppelen naar melder over genomen stappen
- Informeren van gemeente over toeleiding naar de RvdK

In het wettelijk kader van het AMHK worden toeleiding tot hulpverlening, casemanagement, preventie, voorlichting en training, zoals die nu nog uitgevoerd worden door het AMK en SHG, niet benoemd als vereist onderdeel van het AMHK. Deze onderwerpen zijn echter wel verbonden aan de huidige taken van het AMK en SHG en moeten mogelijk opnieuw belegd worden. Een eerste beeld hierover wordt dan ook meegenomen in deze schets evenals de integrale afhandeling van crisis en meer specifiek crisisinterventie.

Uitgangspunten AMHK en crisiszorg

Naast de wettelijke belegde functies en bevoegdheden stellen wij voor het vormen van het AMHK de volgende uitgangspunten centraal:

- Er komt 1 centraalpunt, voor Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer, waar telefonisch advies en consult gegeven wordt en waar meldingen betreft huiselijk geweld en kindermishandeling binnen komen van zowel professionals als inwoners (in de afhandeling 1 nummer naar buiten toe kunnen dit voor de beeldvorming verschillende nummers zijn).
- In de huidige werkprocessen rondom crisissituaties bij verschillende organisaties zien we overlap met de rol van het AMHK. Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer verbinden crisisinterventie aan het AMHK.
- Met de uitrol van de lokale wijkteams zien we overlap in met de rol van het AMHK. Er is een georganiseerde aansluiting tussen AMHK en wijkteam.
- Het AMHK stelt hulp in eigen omgeving en eigen kracht centraal, we gaan uit van mogelijkheden en niet alleen van beperkingen. We werken systemisch, outreachend, generalistisch volgens het principe, één gezin/huishouden, één plan, één regisseur en zetten in op duurzame veiligheid met borging in het systeem.
- Op het centrale punt wordt middels screening en triage vastgesteld wat de geëigende route is na een melding van huiselijk geweld en/of kindermishandeling, daarbij staat continuïteit van zorg voor op: zo min mogelijk overdrachtsmomenten in de meld- en crisisfase, korte lijnen, en zo spoedig mogelijk regie (weer) beleggen bij het systeem en de lokale hulpverlening, indien nodig.
- Bij crises en huiselijk geweld is het van belang dat snel hulp wordt ingezet zodat (eventuele) mishandeling stopt en gebruik kan worden gemaakt van het crisismoment t.b.v. noodzakelijke verandering. Al enkele dagen na een incident neemt de erkenning van het huishouden of het gezin weer af en treden patronen van geruststelling en bagatelliseren in werking. Het centrale telefoonnummer is 24/7 bereikbaar en crisisinterventie kan binnen 2 uur ter plaatse zijn, het eerste contact, om hulp op gang te brengen, buiten de crisisinterventie, gebeurt binnen 48 uur na melding.
- Lokaal wat lokaal kan, specialistisch als het moet. Bij een extreem veiligheidsrisico en als er (zeer) specialistische hulp nodig is voor problematiek wordt niet naar lokale teams verwezen. Dit geldt in ieder geval bij eer gerelateerd geweld, seksueel misbruik, achterlating, huwelijksdwang en extreme stalking.
- Onderzoek naar mishandeling is alleen van toegevoegde waarde als na triage van de melding nog onvoldoende helder is over de zorgen of de te nemen vervolgstap(pen). Indien dat nodig is zal onderzoek parallel ingezet worden met casusregie én eventueel hulpaanbod, opdat huiselijk geweld en/of kindermishandeling direct stopt.
- Bij het opstellen van een integrale analyse van de gebeurtenissen wordt, zo mogelijk, met alle betrokkenen gesproken. Inclusief pleger(s) en de kinderen (indien van toepassing).

De gemeenten werken toe naar de inrichting en financiering van het AMHK op het niveau van de regio's Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. Hoe deze nieuwe organisatie vormgegeven wordt en waar deze ondergebracht wordt, wordt nog uitgewerkt.

In de overgangsjaren 2015 en 2016 zal AMK personeel in de nieuwe organisatie gedetacheerd worden vanuit een dienstverband bij BJZNH. Voor BJZ is dit een belangrijke voorwaarde omdat de krimp van de organisatie anders te snel gaat (het lukt dan onder andere niet de overhead in een gelijk tempo te laten dalen).

In de aanpak kindermishandeling speelt het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling (MDCK) een belangrijke rol. Het MDCK is een samenwerkingsverband dat zich inzet voor een aanpak van kindermishandeling:

- die kind- en gezinsvriendelijke is en waarin het kind en zijn/haar gezin centraal staat i.p.v. de werkwijze van instanties
- waarbij snelheid van handelen en de veiligheid van kinderen voorop staan omdat iedere dag dat een kind mishandeld, misbruikt of verwaarloosd wordt er één te veel is

Zowel bij het uitwerken van het AMHK als bij de beschermingstafel wordt onderzocht hoe zo goed mogelijk aangesloten/samengewerkt kan worden met het MDCK en of het meerwaarde heeft (onderdelen) samen te voegen.

BIJLAGE 3. Cijfers AMK en SHG

AMK cijfers 2013

Werkgebied	Aantal kinderen in het werkgebied ³	Totaal advies, consult en onderzoek t.o.v. het aantal kinderen	Advies en Consult	Onderzoek
Agglomeratie Amsterdam	283.899	1,82%	4.547 (88%)	607 (12%)
Stadsregio Rotterdam	260.102	2%	3.789 (73%)	1.434 (27%)
Haaglanden	212.337	2,47%	2.629 (50%)	2.612 (50%)
Noord-Holland	263.207	2,2%	3.662 (63%)	2.130 (37%)

SHG Kennemerland cijfers 2013

Aard problematiek, er kunnen meerdere problematieken per casus geregistreerd worden.

Problematieken	2013				2013
	Q1	Q2	Q3	Q4	
Alcoholverslaving	47	50	58	33	188
Antisociaal gedrag	12	5	7	6	30
Cultuurverschillen	7	4	5	2	18
Drugsverslaving	39	40	46	26	151
Financieel	33	38	31	28	130
Geestelijke gezondheid	45	41	52	47	185
Gokverslaving	1	4	3	1	9
Isolement/ Eenzaamheid	0	1	7	1	9
Mensenhandel	0	0	0	0	0
Omgangsregeling	23	51	38	45	157
Onbekend	55	84	70	60	269
Opvoedingsproblemen	34	39	51	67	191
Overig	54	54	46	49	203
Psychogeriatric	0	3	1	6	10
Relatieproblemen	296	339	367	347	1349
Somatische problematiek	1	0	0	0	1
Taalbarrière	0	1	1	3	5
Verslaving overig	0	1	0	3	4
Vervuiling, verwaarlozing	5	3	3	12	23
Werkloosheid	1	1	1	1	4
Totaal	653	759	787	737	2936

³ Aantal kinderen tussen de 0 en 18 jaar. Bron CBS Statline cijfers 2013.

Registratie SHG 2013	t/m Q 1	t/m Q 2	t/m Q 3	t/m Q 4
Aantal contacten	6291	12139	19298	27452
Huisverboden	17	35	50	64
Politiemeldingen	666	1404	2245	3100
Meldingen (uitgezonderd politie)	124	193	255	324
Nieuwe casussen	487	1053	1656	2240
Afgesloten casussen	494	835	1312	2265